

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«СУЧАСНА СИСТЕМА ОСВІТИ
І ВИХОВАННЯ: ДОСВІД МИНУЛОГО -
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ»**

6-7 ЖОВТНЯ 2017 року

**Київ
2017**

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК
ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників Міжнародної
науково-практичної конференції:

**«СУЧАСНА СИСТЕМА ОСВІТИ
І ВИХОВАННЯ: ДОСВІД МИНУЛОГО –
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ»**

6–7 жовтня 2017 року

Київ
2017

УДК 371(063)
ББК 74.0я43
С 91

Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 6–7 жовтня 2017 року). – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2017. – 168 с.

УДК 371(063)
ББК 74.0я43
С 91

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Зузяк Т. П.

ІСТОРИОГРАФІЯ ГЕНЕЗИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
НА ПОДІЛІ КІНЦЯ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХХ СТ. 10

Кушова Т. О.

АКТУАЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ А. М. ТОПОРОВА
В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ 12

Панченко В. В.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ
УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У 90-Х РР. ХХ СТ. 14

Топоренко О. Ю.

РОЛЬ МІНІСТЕРСТВА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ У ВІЙСЬКОВІЙ
ПІДГОТОВЦІ СТАРШОКЛАСНИЦЬ 16

Філоненко О. В.

ІСТОРИОГРАФІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НА
КІРОВОГРАДЩИНІ (ЄЛИСАВЕТГРАДЩИНІ) 18

Черкашин С. В.

СТВОРЕННЯ ГІБРИДНОЇ МОДЕЛІ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НІМЕЧЧИНИ В ПРОЦЕСІ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ В 1990-І ТА 2000-І РР. 21

НАПРЯМ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Александрова А. В., Сичов Д. В.

МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ 23

Галацин К. О.

СПІЛКУВАННЯ ЯК ТВОРЧИЙ ПРОЦЕС
НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 24

Зозуля І. Є.

ТРУДНОЦІ НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ
ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 26

Кузьміна Л. В.

ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВНЗ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МОВИ 28

Лотоцька Л. Б., Колач Т. С.

ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЯК ПОКАЗНИК ЗДОРОВ'Я ЗБЕРЕЖНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ 30

Насєдкіна О. О.	
МОВНА ОСОБИСТІТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	32
Настєка Т. М., Орлова О. В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «БІОГЕОГРАФІЯ» (НА ПРИКЛАДІ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ).....	34
Спіцина А. Є.	
ЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ.....	36
Хайдарова О. С.	
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО НАВКОЛИШНІЙ СВІТ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПОМІРНОГО СТУПЕНЯ.....	39
Шеремєта Л. П.	
СИСТЕМА МОВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	42
 НАПРЯМ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА	
Самойлова І. В., Александрова А. В., Кісь М. М.	
УЗАГАЛЬНЕННЯ ДОСВІДУ КОРЕКЦІЇ ВИМОВИ ЗВУКА [Р].....	45
Самойлова І. В., Галушка В. О., Колчіна С. С.	
ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ МНЕМОТЕХНІКИ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТ ВИХОВАТЕЛЯ ДНЗ	46
Герасименко К. В., Проскурняк О. І.	
ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ РОЗУМОВО ВІДСТАЛИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ	47
Горобець В. Є.	
УСНА ЛІЧБА ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ В УЧНІВ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ДОПОМІЖНІЙ ШКОЛІ	49
Задворна Т. А.	
ДІТИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ: АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ...	51
Здорик Р. М., Ведут Я. О.	
МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДИТИНИ В РОДИНІ	53
Кичка А. С.	
ЗАСТОСУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ З РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ.....	54
Колінько Ю. Ю.	
ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ІЗ МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ.....	56

Тарасова В. В., Науменко О. О. ІГРОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО СПЕЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	58
Немченко О. В. СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК КОРЕКЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	60
Петруха О. В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ.....	63
Сапа М. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО–ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ РОЗУМОВО ВІДСТАЛИХ ДІТЕЙ	65
Скачкова Ю. Г. ВЗАЄМОЗВ’ЯЗОК РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ РУК І МОВЛЕННЯ ДИТИНИ.....	67
Самойлова І. В., Зміївська В. О., Трунякова К. С. ДИСЛАЛІЯ ТА ФОРМИ ЇЇ КОРЕКЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Утьосова О. І. ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У ДІТЕЙ З ПОМІРНОЮ ТА ТЯЖКОЮ РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ: РІВНІ ТА ТИПИ	71
НАПРЯМ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
Богоніс О. М. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ЕКОНОМІКИ ЯК ОДНА ІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	74
Бутенко Л. Л. ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ В УМОВАХ БАГАТОМІРНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЙСНОСТІ	76
Варга Н. І. ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕДАГОГА.....	78
Ващенко С. В., Мороз М. В. ПРОВАДЖЕННЯ ІНШОМОВНОГО КОМПОНЕНТУ ДО ЗМІСТУ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ	81
Гавриленко К. М. АГРОНОМІЧНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ПОЛІТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	83

Каплінський В. В. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ОСОБИСТІСНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА.....	85
Карабін О. Й. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	87
Кошук О. Б. ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	89
Ліщук І. І. РОЗВИТОК РЕФЛЕКСИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО» МЕТОДАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ.....	90
Мигалина З. І. ДО ПИТАННЯ ПРО ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В США.....	92
Онищук І. А. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ САМОВИРАЖЕННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	94
Повідайчик О. С. ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	97
Рибак Т. М., Лесь Т. В. ВИКОРИСТАННЯ КЛОУЗ-ТЕСТІВ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ СТУДЕНТАМИ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛ.....	99
Суховієнко Н. А. ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛЯ ДО РОБОТИ ПО ФОРМУВАННЮ УЗАГАЛЬНЕНЬ ІЗ ДОШКІЛЬНИКАМИ, ЯКІ МАЮТЬ ПСИХОФІЗИЧНІ ПОРУШЕННЯ	101
Ткаченко Н. М. ВІДБІР ЗМІСТУ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	103
Толмачова І. М., Глущенко Л. М. КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ У СФЕРІ ІКТ: ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ	106
Фещук А. М. ВПЛИВ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ.....	108
Хлистун О. С. МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕРЕВТІЛЕННЯ: МЕТОДИКА УСПІХУ.....	109

НАПРЯМ 5. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Атрошенко Т. Ю.

НАБУТТЯ ОСОБИСТІСТЮ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ
ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ПЕРЕТВОРЕННЯ
НАДБАНЬ ЛЮДСЬКОЇ КУЛЬТУРИ..... 112

Гапончук О. М.

НАПРЯМИ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО
ПЕДАГОГА В ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ..... 114

НАПРЯМ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Косяк І. В., Винославська О. В.

АНАЛІЗ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ 117

Носова В. О., Винославська О. В.

ЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ВНЗ
ТА ПРИРОДНИЧО-НАУКОВА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО
ФАХІВЦЯ-ЕКОЛОГА 119

НАПРЯМ 7. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

Васьків С. Т.

ПОЛКУЛЬТУРНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 122

Козубовська І. В., Ваколя З. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНО
ЗАНЕДБАНИМИ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ 124

Александрова А. В., Кісь М. М., Савченко Л. Л.

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ
МУЗИЧНОГО ФОЛЬКЛОРУ 126

НАПРЯМ 8. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Доманюк О. М.

ФОРМИ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА СІМ'Ї
З ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ 129

Корінна Г. О.

ПРОБЛЕМА ОБДАРОВАНОСТІ ДІТЕЙ
В ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ..... 131

Матусевич М. М.

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ
У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА 133

НАПРЯМ 9. ПСИХОФІЗІОЛОГІЯ

- Панченко О. А., Радченко С. М., Сердюк І. А.**
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГЕМОДИНАМИКИ
ПРИ КРИОВОЗДЕЙСТВИИ У ПАЦИЕНТОВ С СОСУДИСТОЙ
ПАТОЛОГИЕЙ 136

НАПРЯМ 10. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

- Лисенко О. С.**
НІЧНИЙ ЕНУРЕЗ У ДІТЕЙ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ 139
- Панченко О. А., Сімоненко О. Б., Цапро Н. П.**
МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДЛІТКІВ
У ПСИХОТРАВМУЮЧІЙ СИТУАЦІЇ 141
- Панченко О. А., Тютюнник О. Ю.**
ТРИВОГА ТА ТРИВОЖНІСТЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ 143

НАПРЯМ 11. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

- Александрова А. В., Мицюра І. О., Мілаш О. О.**
АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ 146
- Гладка К. А., Сергієнко І. І.**
ПРОЕКЦІЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН ТА ЙОГО МІСЦЕ
У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ПІДЛІТКА 148
- Корнієнко Ю. В., Дзюбенко О. А.**
ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
ПРО СІМЕЙНЕ ЖИТТЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТРИВАЛОСТІ
ПЕРЕБУВАННЯ ЇХ БАТЬКІВ У РОЗЛУЧЕННІ 150
- Онуфрієва Л. А.**
ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
СОЦІОНОМІЧНИХ ПРОФЕСІЙ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ 152
- Панченко О. А., Сімоненко О. Б.**
МЕТАФОРІЧНІ АСОЦІАТИВНІ КАРТИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ,
ЩО ЗАЗНАЛИ СТРЕСОВОГО ВПЛИВУ 154
- Партико Т. Б.**
МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ САМОСТАВЛЕННЯ
В СЛУХАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ ТРЕТЬОГО ВІКУ 156
- Чайкіна Н. О.**
АКМЕОЛОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ ЖИТТЄВОЇ УСПІШНОСТІ
СТУДЕНТІВ 158

Шепель Є. С., Сергієнко І. І.
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ
САМОТНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ..... 160

НАПРЯМ 12. ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

Кабанцева А. В., Панченко О. А.
НАДІЙНІСТЬ ВОДІЇВ-ПРОФЕСІОНАЛІВ – ФАКТОР
БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ 162

НАПРЯМ 13. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ;
ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Сорока І. А.
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ
КОНФЛІКТІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ..... 165

Шепель Є. С., Сергієнко І. І.
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ
САМОТНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ..... 160

НАПРЯМ 12. ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

Кабанцева А. В., Панченко О. А.
НАДІЙНІСТЬ ВОДІЇВ-ПРОФЕСІОНАЛІВ – ФАКТОР
БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ 162

НАПРЯМ 13. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ;
ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Сорока І. А.
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ
КОНФЛІКТІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ..... 165

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / Науковий керівник : А. М. Богущ, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук – К., 2012. – 26 с.
2. Закон України «Про дошкільну освіту» [Електронний ресурс] : Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001 № 49. – с. 259. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
3. Зверева О. Л. Общение педагога с родителями в ДОУ // О. Л. Зверева, Т.В. Кротова. – Сфера, 2005. – 80 с.
4. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Поніманська – К.: «Академвидав», 2006. – 456 с.
5. Поніманська Т. І. Світ людей у вихованні соціальної компетентності дошкільника / Т. І. Поніманська // Оновлення змісту, форм і методів навчання і виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 9. – Рівне: РДГУ, 2000. – С.90-93.
6. Лазарева Л. С. Про оптимізацію взаємодії дошкільного навчального закладу з батьками (Методичні рекомендації) [Електронний ресурс] / Л. С. Лазарева. – Режим доступу до статті: <http://osvitacv.com/index.php/doshkillya/857-2011-06-17-15-11-06>.

Корінна Г. О., кандидат педагогічних наук,
викладач фебри психології та педагогіки

*Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область, Україна*

ПРОБЛЕМА ОБДАРОВАНОСТІ ДІТЕЙ В ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ

Наше сьогоднішнє – це постійні соціальні, економічні, політичні та психологічні зміни, стрімке оновлення техніки та технологій. В умовах стрімкого розвитку суспільства постає питання виховання та навчання талановитих, обдарованих дітей, адже це майбутня еліта, політичні лідери та успішні бізнесмени, відомі науковці та митці. А отже, вони є гордістю та запорукою процвітання нашої держави.

На думку Л. Терещенко, за останні десятиріччя у нашому суспільстві посилюється інтерес до обдарованих дітей як до майбутньої інтелектуальної та творчої еліти, від якої залежить духовний і матеріальний поступ України на шляху розбудови незалежної держави. Це висуває в ряд актуальних проблем підтримки творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку цих дітей, що стає можливим тільки за наявності єдиного науково обґрунтованого уявлення про те, що уявляє собою феномен дитячої обдарованості. Чим раніше починається розвиток здібностей і талантів, тим більше шансів на їх оптимальний розвиток, саме тому так важливо виявити обдарованість дітей на ранньому етапі [1].

Питання обдарованості розглядалося вченими з різних аспектів, так виявлення різних видів дитячої обдарованості, фактори її формування висвітлені у працях О. Антонової, Ю. Гільбуха, Л. Виготського, О. Кульчицької, Н. Лейтеса, В. Моляко, С. Рубінштейна, В. Чудновського; робота з обдарованими дітьми розкриті в дослідженнях Ю. Бабаєвої, Д. Богоявленської, О. Кульчицької, М. Поголяєвої, А. Савенкова, М. Соцької, В. Юркевича; соціально-педагогічні аспекти роботи з обдарованими дітьми досліджувалися Ю. Васильковою, І. Зверевою, Л. Коваль, А. Матюшкина, С. Пальчевського, А. Савенкова, В. Юркевича; формування сучасних психологічно-педагогічних підходів до вирішення завдань виховання й навчання обдарованих дітей вивчали А. Вербицький, Л. Венгер, К. Гуревич, В. Дружиніна, І. Дубровіна.

Обдарованість виявляється у здатності до успішного розв'язання широкого кола пізнавальних завдань. Механізмом реалізації такої здатності є чітке розуміння умов завдання, визначення в ньому суттєвих зв'язків та знаходження шляху розв'язання способом умовного перекопонування реальних умов. У дошкільників здібності виявляються у сфері наочно-образного мис-

лення та уяви. Вони можуть складати план майбутньої гри, казки, малюнка, використовуючи наочне моделювання [2].

Однією з провідних рис обдарованої дитини – є прагнення до лідерства, схильність керувати іншими дітьми. Головна причина цього полягає в інтелектуальній перевазі над іншими дітьми, гнучкості та швидкості мислення, що дає можливість краще за інших планувати та здійснювати ігрову діяльність. Але це проявляється переважно у дошкільному та молодшому шкільному віці, оскільки у більш старшому віці ігрові інтереси обдарованих дітей суттєво змінюються – вони починають цікавитись індивідуальними складними інтелектуальними іграми. Такі розбіжності в ігрових інтересах можуть призводити до непорозумінь між дітьми та стати причиною ізоляції обдарованої дитини. Самостійність талановитих дітей виявляється у незалежності суджень та дій, відповідальності за власні вчинки, внутрішній впевненості у тому, що така поведінка можлива та правильна. Така позиція не завжди є зрозумілою та прийнятною оточуючими, які вважають, що дитина повинна дослухатися до порад і рекомендацій дорослого та розцінюють прояви самостійності, як необґрунтований виклик та протест, прояви важковихованості [3].

Оскільки обдаровані діти раніше за своїх однолітків досягають високого інтелектуального рівня розвитку, у них більше можливостей для досягнення високого рівня розвитку моральної свідомості. Вони ніби виходять із фази дитячого конформізму: значною мірою такі діти перестають орієнтуватися на оцінювання дорослих, можуть опиратися й установленим груповим нормам, набуваючи незалежності власних суджень. Некомформізм особливо властивий творчо обдарованим дітям [3, с. 10].

Слід зазначити, що обдаровані діти проявляють надзвичайну наполегливість у прагненні досягти результату. Висока захопленість будь-яким заняттям, що вдається найкращим чином, може швидко призвести до завищених особистих стандартів і внутрішньої незадоволеності, адже бути у всьому довершеним – неможливо. Оцінюючи власну роботу у відповідності з дорослими вимірами, дитина виявляється фрустрованою, відчуває тривогу й важкі, недитячі переживання. Всі ці переживання можуть бути збільшені, якщо очікування дорослих занадто великі. Сприймання дитиною себе як невдахи, може спровокувати формування заниженої самооцінки при завищеному рівні домагань і об'єктивно гарних результатах діяльності [4].

Крім того, у поведінці обдарованих дітей спостерігаються прояви агресії. Часто обдаровану дитину просто не розуміють ні педагоги, а іноді батьки. Це призводить до складних переживань, у результаті яких вона або замикається в собі, прагнучи збагнути, чому її не розуміють, або, не бажаючи миритись із ситуацією, що склалась, вдається до різноманітних хитрощів, намагаючись отримати соціальну підтримку. Якщо така тактика не приносить бажаних результатів, дитина у відповідь на завданий біль прагне відповісти кривдникам тим же. У такому випадку вона може використати всі види агресивних реакцій: непрямую, пряму, вербальну, фізичну [5].

Ряд проблем виникають через те, що батьківська турбота часто проявляється в надмірному захопленні уваги дитини до певній одній галузі на шкоду іншим. Наприклад, батьки демонструють оточуючим уміння свого трирічного сина рахувати або читати, і всі у захваті, у той же час уміння дитини самостійно одягатися, збирати за собою іграшки, допомагати або співчувати не викликає такого захопленого схвалення. Дитина швидко починає розуміти, що в ній особливо цінується батьками, а це може призвести до однобічного розвитку її особистості, усвідомлення того, що єдиний спосіб заслужити максимум позитивної батьківської уваги – стати кращим, першим, переможцем. Гіпертрофована увага до будь-якої унікальної здібності дитини, безсумнівно, впливає на її самосприйняття, на формування Я-концепції, образ ідеального-Я [5].

Окрім того, у обдарованих дітей можуть виникати проблеми у спілкуванні з однолітками, зокрема: обдаровані діти зосереджені на своїх інтересах і не обізнані з тим, що цікавить їх співрозмовників; вони не вміють слухати, перебивають співрозмовника, часто виправляють, якщо він неправильно або неточно висловив свою думку; розвиток пізнавальних здібностей в обдарованих дітей випереджає їхнє розуміння законів спілкування [2, С. 10–11].

Таким чином, дітям ще з раннього дошкільного віку потрібно допомагати в засвоєнні навичок спілкування з однолітками, у пізнанні духу співробітництва і колективізму, вони повинні навчитися дружити, поділяти з іншими дітьми перемоги і поразки. Дорослим не варто виділяти обдаровану дитину через її блискавичні успіхи, а краще заохочувати спільні заняття з іншими дітьми, вони мають поважати в дитині індивідуальність, бути толерантними до їхніх ідей, знаходити слова підтримки для творчих починань, виявляти співчуття до невдач, створювати відповідну психологічну атмосферу.

Література:

1. Терещенко Л. Психологічні особливості виховання обдарованих дошкільників [Електронний ресурс] / Л. Терещенко // Вісник Інституту розвитку дитини. – 2010 р. – № 8. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
2. Марінушкіна О. Є. Родина та обдарована дитина [текст] / О.Є. Марінушкіна, Г. В. Шубіна. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 191 с.
3. Савенков А.И. Одаренный ребенок дома и в школе / А.И. Савенков. – Екатеринбург : Академия развития, 2004. – 346 с.
4. Соцька М. В. Система психолого-педагогічного супроводу здібних і обдарованих учнів у загальноосвітньому навчальному закладі / М. В. Соцька // Обдарована дитина. – 2010. – № 3. – С. 39–45.
5. Михайленко О. В. Особливості обдарованих дітей як категорії «групи ризику» [Електронний ресурс] / О. В. Михайленко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 115. – С. 154–158. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2014_115_43.

Матусевич М. М., магістр

*Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Актуальність дослідження. У сучасну сферу освіти активно впроваджується компетентнісний підхід, що є спробою відмовитися від книжково-абстрактного знання як центру і сенсу будь-якої освіти. Він передбачає визнання того, що справжнє знання – індивідуальне і формується завдяки досвіду власної діяльності. Завдання освіти у цьому контексті полягає в тому, щоб зробити діяльність дитини успішною, навчити її знаходити у будь-якій справі якою вона займається індивідуальну дослідну компетентність.

Існує безліч компетенцій, які безпосередньо формуються в дошкільному віці і впливають на подальше становлення дитини. Серед них значне місце займає економічна компетенція.

Розвиток і продукування економічної компетенції дитини відбувається у процесі активної життєдіяльності, комунікації її з оточуючим світом. Певний рівень її економічної компетенції проявляється у процесі вирішення побутових, навчально-виховних, соціальних завдань, під час спілкування дітей з батьками, вихователями, однолітками.

Мета – дослідити теоретико-практичні особливості формування економічної компетенції у дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми формування економічної компетенції у дітей дошкільного віку присвячена значна кількість робіт. Комплекс питань, пов'язаних із визначенням завдань, методів, прийомів ознайомлення дошкільників з основами економічних знань розглядають у своїх дослідженнях науковці: Г. Григоренко, Р. Жадан, Є. Курак, Л. Лохвицька, Н. Побірченко, А. Сазонова, А. Шатова та ін. Результати наукових досліджень свідчать про необхідність впровадження економічної освіти ще з дошкільного віку, саме у той період, коли діти отримують первинний досвід елементарних економічних відносин.

У сучасних умовах реформування освітньої сфери й усвідомлення науковцями значущості проблеми економічної освіти в теорії та практиці педагогіки суттєво активізувався науковий пошук ефективних навчальних технологій. Здебільшого, наукові дослідження присвячені таким проблемам, як:

- вивчення окремих економічних понять побутово-господарської діяльності (В. Грошев, М. Ібрагімова);
- формування нового типу економічного мислення (Л. Горкіна, О. Шпак);
- формування бережливості в аспекті екологічного виховання (Л. Островська, О. Парамонов);

Література:

1. Терещенко Л. Психологічні особливості виховання обдарованих дошкільників [Електронний ресурс] / Л. Терещенко // Вісник Інституту розвитку дитини. – 2010 р. – № 8. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
2. Марінушкіна О. Є. Родина та обдарована дитина [текст] / О.Є. Марінушкіна, Г. В. Шубіна. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 191 с.
3. Савенков А.И. Одаренный ребенок дома и в школе / А.И. Савенков. – Екатеринбург : Академия развития, 2004. – 346 с.
4. Соцька М. В. Система психолого-педагогічного супроводу здібних і обдарованих учнів у загальноосвітньому навчальному закладі / М. В. Соцька // Обдарована дитина. – 2010. – № 3. – С. 39–45.
5. Михайленко О. В. Особливості обдарованих дітей як категорії «групи ризику» [Електронний ресурс] / О. В. Михайленко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 115. – С. 154–158. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2014_115_43.

Матусевич М. М., магістр

*Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Актуальність дослідження. У сучасну сферу освіти активно впроваджується компетентнісний підхід, що є спробою відмовитися від книжково-абстрактного знання як центру і сенсу будь-якої освіти. Він передбачає визнання того, що справжнє знання – індивідуальне і формується завдяки досвіду власної діяльності. Завдання освіти у цьому контексті полягає в тому, щоб зробити діяльність дитини успішною, навчити її знаходити у будь-якій справі якою вона займається індивідуальну дослідну компетентність.

Існує безліч компетенцій, які безпосередньо формуються в дошкільному віці і впливають на подальше становлення дитини. Серед них значне місце займає економічна компетенція.

Розвиток і продукування економічної компетенції дитини відбувається у процесі активної життєдіяльності, комунікації її з оточуючим світом. Певний рівень її економічної компетенції проявляється у процесі вирішення побутових, навчально-виховних, соціальних завдань, під час спілкування дітей з батьками, вихователями, однолітками.

Мета – дослідити теоретико-практичні особливості формування економічної компетенції у дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми формування економічної компетенції у дітей дошкільного віку присвячена значна кількість робіт. Комплекс питань, пов'язаних із визначенням завдань, методів, прийомів ознайомлення дошкільників з основами економічних знань розглядають у своїх дослідженнях науковці: Г. Григоренко, Р. Жадан, Є. Курак, Л. Лохвицька, Н. Побірченко, А. Сазонова, А. Шатова та ін. Результати наукових досліджень свідчать про необхідність впровадження економічної освіти ще з дошкільного віку, саме у той період, коли діти отримують первинний досвід елементарних економічних відносин.

У сучасних умовах реформування освітньої сфери й усвідомлення науковцями значущості проблеми економічної освіти в теорії та практиці педагогіки суттєво активізувався науковий пошук ефективних навчальних технологій. Здебільшого, наукові дослідження присвячені таким проблемам, як:

- вивчення окремих економічних понять побутово-господарської діяльності (В. Грошев, М. Ібрагімова);
- формування нового типу економічного мислення (Л. Горкіна, О. Шпак);
- формування бережливості в аспекті екологічного виховання (Л. Островська, О. Парамонов);